

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og ældreudvalg

Dato: 10. april 2016
Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPBHK
Sagsnr.: 1610648
Dok. nr.: 343625

Til Sundheds- og Ældreudvalget

På samrådet i Sundheds- og Ældreudvalget den 4. april 2017 om udlicitering og privatisering i ældreplejen blev der spurgt til konkurrenceudsættelse, herunder blev der også omtalt et tidligere svar, som jeg i december 2016 har givet til Beskæftigelsesudvalget (BEU alm. del – svar på spm. 144).

I svaret til Beskæftigelsesudvalget oplyste jeg, at der de senere år er gennemført få større analyser af effekter ved konkurrenceudsættelse på ældreområdet i Danmark. Jeg giver i svaret et eksempel på en analyse af offentlig-privat samarbejde, men oplyser samtidig, at der generelt er store usikkerheder ved opgørelser af effekter ved konkurrenceudsættelse, og at der er betydelig spredning mellem kommunerne i den pågældende analyse.

På samrådet i Sundheds- og Ældreudvalget sagde jeg, at der naturligvis godt kunne have været nævnt flere undersøgelser i svaret til Beskæftigelsesudvalget, og jeg lovede at sende Sundheds- og Ældreudvalget nogle yderligere eksempler. Jeg kan i forlængelse af det nævnte eksempel fx også henvise til nedstående undersøgelser og uddrag fra sammenfatninger af dem.

Frit valg under godkendelsesmodellen på hjemmehjælpsområdet 2008-2013: Effekter på de kommunale timepriser, KORA, 2015

- *"For praktisk hjælp er analysens hovedfund, at en stigning i den private markedsandel er korreleret med en statistisk signifikant stigning i de kommunale timepriser, når der kontrolleres for tidskonstante faktorer, generelle tidstrends og ændringer i produktionsvilkår, plejebenhov, serviceniveau, ressourcer og politisk ideologi. Jo større en andel af modtagerne af praktisk hjælp, der vælger en privat leverandør, jo større er de kommunale omkostninger ved at levere den tilsvarende ydelse."*
- *"For personlig pleje, både i hverdagstimer og på øvrige tider, finder analysen derimod ikke en statistisk signifikant sammenhæng mellem den private markedsandel og timepriserne. Generelt har den estimerede sammenhæng en negativ tendens. Det vil sige, at en stigning i den private markedsandel er korreleret med et fald i timepriserne, men fraværet af statistisk signifikans og en mulig bias fra underrapporterede timepriser peger på, at den private markedsandel ikke påvirker timepriserne for personlig pleje i hverken opadgående eller nedadgående retning. For personlig pleje peger analysen med andre ord på, at der ikke har været økonomiske effekter af den private markedsandel i perioden 2008-2013."*

Effekter ved udlicitering af offentlige opgaver: En forskningsoversigt over danske og internationale studier fra 2011-2014, KORA, 2014

- *"Variationen i de opgjorte effekter er så betydelig, at det ikke er muligt hverken at bekræfte eller afkræfte konklusionen fra 2011-rapporten, hvor der på de tekniske områder var dokumenteret omkostningsbesparelser på 5-15 procent, mens vi ikke fandt entydig dokumentation på velfærdsområderne."*

Effekter af konkurrence om offentlige opgaver i Danmark og Sverige på ældre- og daginstitutionsområdet, AKF (Anvendt KommunalForskning), 2012

- *"På hjemmehjælpsområdet er der ikke dokumentation for, at konkurrenceudsættelse har haft signifikante økonomiske effekter. I forhold til kvaliteten på området peger flere studier på, at kvalitetsbevidstheden generelt er steget som følge af konkurrenceudsættelse, men det er ikke påvist, om indførelsen af frit valg har forbedret eller forringet den faktiske kvalitet. I forhold til brugertilfredsheden er der varierende resultater. Der er en tendens til lidt større tilfredshed med den private leverandør i forhold til levering af praktisk hjælp, mens der er lidt større tilfredshed med den kommunale leverandør i forhold til personlig pleje."*
- *"På plejeboligområdet er der i enkelte studier indikationer af, at konkurrenceudsættelse har ført til omkostningsbesparelser. Men generaliserbarheden af studierne er lav pga. et meget lille antal cases, og gevinsten ser desuden ud til at være aftagende ved 2. generationsudbud."*

Jeg vil for en god ordens skyld gøre opmærksom på, at ovenstående ikke en fuldstændig udtømmende liste, men en række eksempler, jf. ønsket om flere eksempler på undersøgelser.

Med venlig hilsen

Thyra Frank